

وضعیت آموزش در چابهار و نواحی همجوار

نگاهی به وضعیت آموزشی و پرورش چابهار نشان می دهد که سرانه های آموزشی اعم از کالبدی و انسانی این منطقه در مقایسه با استان سیستان و بلوچستان و میانگین کشوری بسیار پایین است. وضعیت آموزش را در دو دسته کلی آموزش رسمی و آموزش غیر رسمی می توان بررسی کرد که آموزش رسمی هم به دو دوره آموزش پایه و اجباری و دوره آموزش عالی قابل تقسیم است. کمبود امکانات، فضاها و نیروی متخصص آموزشی، آموزش پایه در چابهار را دچار ضعف کرده و همین عامل باعث تضعیف آموزش عالی و دانشگاه ها در این منطقه شده است. کمبود امکانات آموزشی در برابر جمعیت رو به رشد که در سال های اخیر اتفاق افتاده، وضعیت را بغرنج تر کرده است چرا که این مسئله علاوه بر افزایش بازمانده از تحصیل و ترک تحصیل کنندگان، افت تحصیلی و ضعف در یادگیری دروس را به دنبال دارد. از این رو باید سرمایه گذاری قابل توجه و مستمری در زمینه آموزش چابهار صورت گیرد و با تقویت زیرساخت های لازم، در یک چشم انداز کوتاه مدت شاهد تحول در آنها بود.

عملکرد آموزشی سازمان منطقه آزاد چابهار را می توان در دو محور مورد بررسی قرار داد، محور اول، مربوط به وضعیت آموزشی داخل محدوده منطقه آزاد چابهار است و شامل منطقه مسکونی و روستای تیس است که با وجود احداث مدرسه در محدوده منطقه آزاد و روستای تیس وضعیت زیرساختی به حد مطلوب نرسیده است و هنوز سرانه آموزشی به لحاظ کالبدی با کمبود مواجه است. کیفیت آموزشی نیز مانند وضعیت کالبدی، دارای حد مطلوب نیست و بسیاری از دانش آموزان منطقه آزاد برای کسب آموزش بهتر به شهر چابهار مراجعه می کنند و به جای اینکه آموزشگاه های منطقه آزاد نخبگان چابهار و نواحی همجوار را برای تحصیل در خود جذب کنند، جریان معکوس را به وجود آورده اند. محور دوم، به عملکرد آموزشی منطقه آزاد چابهار در خارج از محدوده قانونی خود و نواحی همجوار مربوط می شود که در این زمینه نیز توفیقی حاصل نشده است. اما به صورت پراکنده در سال های اخیر شاهد اقداماتی از سوی سازمان منطقه آزاد در این زمینه بوده ایم. از این رو یکی از نیاز های اصلی در زمینه آموزش، نیاز به تربیت نیروی انسانی متخصص است که در کنار توسعه کالبدی و امکانات آموزشی بتواند برای ارتقای وضعیت آموزشی منطقه مفید واقع شود و این مهم شاید از توسعه کالبدی نیز ارجع تر باشد.

آموزش غیر رسمی و عمومی نیز یکی از دغدغه های مهم آموزشی منطقه است که تاثیر بسزایی در آمادگی افراد برای توسعه منطقه دارد. آشنایی با آسیب های اجتماعی و راههای مقابله با آن، مهارت های زندگی، حقوق و وظایف شهروندی، مهارت شغلی، محیط زیست، بهداشت، کارآفرینی و مانند آن از نمونه موضوعات مطرح در آموزش غیررسمی و عمومی است که با اجرا و تقویت آنها می توان خیل عظیمی از اقشار و گروه های اجتماعی را در این فرآیند (توسعه) درگیر کرد که این گونه فعالیت ها بیشتر در قالب برگزاری کارگاه آموزشی که عموم مردم شهری و روستایی را دربر نمی گیرد و به همین خاطر می توان گفت که دایره نفوذ و عملی شدن آن محدود می شود. به همین خاطر بهتر است دوره های آموزشی مورد نظر به صورت آموزش محلی و با حضور اقشار مختلف اجتماعی در مکان های قابل دسترس و عمومی برگزار شود.

آموزش عالی از دهه 70 و با گسترش دانشگاه بین المللی، علمی- کاربردی و دانشگاه دریانوردی و علوم دریایی چابهار در منطقه حضور جدی پیدا کرد اما به مانند آموزش پایه، این سطح از آموزش نیز با کاهش کیفیت کادر آموزشی و دانشجویان، کاهش رغبت بین افراد بومی برای ادامه تحصیل و مدرک گرایی، کمبود امکانات آموزشی، عدم تطبیق رشته های تحصیلی با نیازهای شغلی و... روبه رو است که عملاً آموزش عالی را غیر موثر و بی کارکرد کرده است.